

СПОГОДБА МЕЖДУ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И РЕПУБЛИКА ЮЖНА АФРИКА ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ДВОЙНОТО ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ И ПРЕДОТВРАТИВАНЕ ОТКЛОНЕНИЕТО ОТ ОБЛАГАНЕ С ДАНЪЦИ НА ДОХОДИТЕ

Ратифицирана със закон, приет от XXXIX народно събрание на 30 септември 2004 г. -
дв. бр. 89 от 2004 г. В сила за република българия от 27 октомври 2004 г.

Обн. ДВ. бр. 105 от 30 Ноември 2004г.

Преамбул

Република България и Република Южна Африка,
желаейки да сключат Спогодба за избягване на двойното данъчно
облагане и предотвратяване отклонението от облагане с данъци на доходите с
цел насърчаване и укрепване на икономическите връзки между двете страни,
се договориха, както следва:

Глава първа. ОБХВАТ НА СПОГОДБАТА

Обхват по отношение на лицата

Член 1

Тази спогодба се прилага спрямо лица, които са местни лица на едната
или на двете договарящи държави.

Данъци, за които се прилага спогодбата

Член 2

1. Тази спогодба се прилага за данъци върху доходите, налагани от
страна на всяка договаряща държава, нейни политически подразделения или
органи на местна власт, независимо от начина на тяхното събиране.

2. За данъци върху доходите се считат всички данъци върху общия
доход или върху елементи на дохода, включително данъците върху приходи от
отчуждаване на движимо или недвижимо имущество.

3. Съществуващите данъци, за които се прилага тази спогодба, са:

а) за България:

- i) данъкът върху дохода на физическите лица;
- ii) корпоративният подоходен данък (по-нататък наричани "български данък");
  - б) за Южна Африка:
- i) обичайният данък;
- ii) вторичният данък върху дружествата;
- iii) данъкът при източника върху авторските и лицензионните възнаграждения (по-нататък наричани "южноафрикански данък").

4. Спогодбата ще се прилага за всички подобни по естеството си данъци, които ще се налагат от всяка от договарящите държави след датата на подписване на спогодбата като допълнение или вместо съществуващите данъци. Компетентните органи на договарящите държави ще се уведомяват взаимно за всички съществени изменения, извършени в съответните им данъчни законодателства.

Глава втора. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Общи определения

Член 3

1. За целите на тази спогодба, освен ако контекстът не изисква друго:

а) терминът "България" означава Република България, а когато е употребен в географски смисъл, означава територията, включително и териториалното море, върху които тя упражнява своя държавен суверенитет, а така също континенталния шелф и изключителната икономическа зона, върху които тя упражнява суверенни права и юрисдикция в съответствие с международното право;

б) терминът "Южна Африка" означава Република Южна Африка, а когато е употребен в географски смисъл, включва териториалното море, както и всяка територия извън териториалното море, включително континенталния шелф, която е била или може да бъде определена като територия, върху която Южна Африка може да упражнява суверенни права или юрисдикция в съответствие със законите на Южна Африка и съгласно международното право;

в) термините "едната договаряща държава" и "другата договаряща държава" означават България или Южна Африка съобразно контекста;

г) терминът "лице" включва физическо лице, дружество или всяко друго сдружение от лица, което се счита за общност за целите на данъчното облагане;

д) терминът "дружество" означава всяко юридическо лице или общност, която се третира като юридическо лице за целите на данъчното облагане;

е) терминът "международн транспорт" означава всеки превоз с кораб или самолет, извършван от местно лице на едната договаряща държава, освен когато корабът или самолетът се експлоатира единствено между места, намиращи се в другата договаряща държава;

ж) терминът "компетентен орган" означава:

- i) по отношение на България - министъра на финансите или негов упълномощен представител;
- ii) по отношение на Южна Африка - комисаря на южноафриканската агенция по приходите или негов упълномощен представител;
  - з) терминът "национално лице" означава:
- i) всяко физическо лице, притежаващо гражданството на едната договаряща държава;

ii) всяко юридическо лице, дружество или асоциация, чийто статут се определя от действащото законодателство на едната договаряща държава;

и) терминът "стопанска дейност" включва извършването на професионални услуги и други дейности с независим характер;

й) терминът "печалби от стопанска дейност" включва и доходите от извършването на професионални услуги и други дейности от независим характер.

2. При прилагането на спогодбата по всяко време от всяка договаряща държава всеки термин, който не е определен в нея, освен ако контекстът не изиска друго, ще има значението, което към този момент му придава законодателството на тази държава по отношение на данъците, за които се прилага спогодбата. Всяко значение, определено в действащото данъчно законодателство на тази държава, ще е меродавно по отношение на значението, определено в други закони на тази държава.

Местно лице

Член 4

1. За целите на тази спогодба терминът "местно лице на едната договаряща държава" означава всяко лице, което съгласно законодателството на тази държава подлежи на данъчно облагане в нея поради своето местожителство, местопребиваване, място на учредяване, място на управление или всеки друг критерий от подобно естество и включва също тази държава и всяко политическо подразделение или неин орган на местна власт. Този термин обаче не включва лице, което подлежи на данъчно облагане в едната договаряща държава само по отношение на доходи от източници в тази държава.

2. Ако в съответствие с разпоредбите на ал. 1 едно физическо лице е местно лице и на двете договарящи държави, неговото положение се определя, както следва:

а) то се счита за местно лице само на тази държава, в която разполага с постоянно жилище; ако то разполага с постоянно жилище в двете държави, то се счита за местно лице само на държавата, с която има по-тесни лични и икономически връзки (център на жизнени интереси);

б) ако държавата, в която се намира центърът на жизнените му интереси не може да бъде определена или ако то не разполага с постоянно жилище в нито една държава, то се счита за местно лице на държавата, в която обично пребивава;

в) ако то обично пребивава в двете държави или в нито една от тях, то се счита за местно лице само на държавата, на която е гражданин;

г) ако то е гражданин и на двете държави или на нито една от тях, компетентните органи на договарящите държави ще разрешат въпроса чрез взаимно споразумение.

3. Когато съгласно разпоредбите на ал. 1 едно дружество е местно лице на двете договарящи държави, то се счита за местно лице само на държавата, в която е учредено.

4. Когато съгласно разпоредбите на ал. 1 лице, което не е физическо лице или дружество, е местно лице на двете договарящи държави, компетентните органи на договарящите държави ще положат усилия да разрешат въпроса посредством взаимно споразумение и да определят начина на прилагане на спогодбата по отношение на такова лице.

Място на стопанска дейност

Член 5

1. За целите на тази спогодба терминът "място на стопанска дейност" означава определено място на дейност, чрез което местното лице извършва цялостно или частично стопанската си дейност.

2. Терминът "място на стопанска дейност" включва по-специално:

- а) място на управление;
- б) клон;
- в) офис;
- г) фабрика;
- д) работилница;

е) мина, нефтен или газов кладенец, кариера или всяко друго място на добиване или експлоатация на природни богатства;

ж) инсталация, сондажни съоръжения или кораб, използвани за проучване на природни богатства, но само когато дейността, свързана с такова проучване, продължава за период или периоди, надвишаващи три месеца в рамките на всеки 12-месечен период.

3. Терминът "място на стопанска дейност" включва също така:

а) строителна площадка, монтажен или инсталационен обект или свързаните с такава площадка или обект надзорни дейности, но само когато площадката, обектът или дейностите продължават за период, надвишаващ 6 месеца;

б) предоставянето на услуги, включително консултантски услуги, от местно лице чрез работници или друг персонал, нает от местното лице за тази цел, но само когато дейностите с такъв характер (за същия или свързан проект) продължават на територията на договарящата държава за период или периоди, надвишаващи общо 183 дни за всеки 12-месечен период, започващ или свършващ в съответната данъчна година;

в) предоставянето на професионални услуги или други дейности от независим характер от физическо лице, но само когато тези услуги или дейности продължават на територията на договарящата държава за период или периоди, надвишаващи общо 183 дни във всеки 12-месечен период, започващ или свършващ в съответната данъчна година.

4. Независимо от предходните разпоредби на този член се счита, че терминът "място на стопанска дейност" не включва:

а) използването на съоръжения единствено с цел складиране, излагане или доставка на стоки, принадлежащи на местното лице;

б) поддържането на запаси от стоки, принадлежащи на местното лице, единствено с цел складиране, излагане или доставка;

в) поддържането на запаси от стоки, принадлежащи на местното лице, единствено с цел преработката им от друго местно лице;

г) поддържане на определено място на дейност единствено за покупка на стоки или за събиране на информация за местното лице;

д) поддържане на определено място на дейност единствено за извършване на всяка друга дейност от подготвителен или спомагателен характер за местното лице;

е) поддържане на определено място на дейност единствено за осъществяване на което и да е съчетание от посочените в букви от "а" до "д" дейности, при положение че цялостната дейност на това определено място, произтичаща от това съчетание, има подготвителен или спомагателен характер.

5. Независимо от разпоредбите на ал. 1 и 2 на този член, когато лице,

което не е представител с независим статут, спрямо когото се прилага ал. 6, действа от името на местно лице на другата договаряща държава, като има или обичайно упражнява в едната договаряща държава правото да сключва договори от името на местното лице, се счита, че това местно лице има място на стопанска дейност в тази държава по отношение на всички дейности, които това лице извършва за местното лице, освен ако дейностите на такова лице са ограничени до посочените в ал. 4, които ако се извършват чрез определено място на дейност, не биха направили това определено място място на стопанска дейност съгласно разпоредбите на тази алинея.

6. Не се счита, че едно местно лице има място на стопанска дейност в едната договаряща държава само защото то извършва дейност в тази държава посредством брокер, комисионер или друг представител с независим статут, при условие че такива лица действат в обичайните граници на своята дейност.

7. Обстоятелството, че дружество, което е местно лице на едната договаряща държава, контролира или е контролирано от дружество, което е местно лице на другата договаряща държава или което извършва стопанска дейност в тази друга държава (чрез място на стопанска дейност или по друг начин), не превръща което и да е от дружествата в място на стопанска дейност на другото.

Глава трета. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ

Доходи от недвижимо имущество

Член 6

1. Доходи, получени от местно лице на едната договаряща държава от недвижимо имущество (включително доходи от селско и горско стопанство), разположено в другата договаряща държава, могат да се облагат с данъци в тази друга държава.

2. Терминът "недвижимо имущество" има съдържанието, което му придава законодателството на договарящата държава, в която се намира въпросното имущество. Терминът във всички случаи включва имуществото, принадлежащо към недвижимото имущество, добитък и оборудване, използвани в селското и горското стопанство, правата, спрямо които се прилагат разпоредбите на законодателството относно поземлената собственост, плодоползването на недвижимо имущество, както и правата върху променливи или определени по размера си плащания, представляващи компенсация за разработването или за предоставяне на правото за разработване на минерални залежи, извори и други природни ресурси. Кораби и самолети не се считат за недвижимо имущество.

3. Разпоредбите на ал. 1 се прилагат по отношение на доходи, получени от пряко използване, отдаване под наем или използване под каквато и да е друга форма на недвижимо имущество.

4. Разпоредбите на ал. 1 и 3 се прилагат също така и по отношение на доходи от недвижимо имущество, използвано за извършване на стопанска дейност.

Печалби от стопанска дейност

Член 7

1. Печалбите на местно лице на едната договаряща държава се облагат само в тази държава, освен ако местното лице извършва стопанска дейност в

другата договаряща държава чрез намиращо се там място на стопанска дейност. Ако местното лице извършва стопанска дейност по този начин, печалбите на местното лице могат да се облагат в другата държава, но само такава част от тях, каквато е причислима към това място на стопанска дейност.

2. Като се имат предвид разпоредбите на ал. 3, когато местно лице на едната договаряща държава извършва стопанска дейност в другата договаряща държава чрез намиращо се там място на стопанска дейност, във всяка договаряща държава към това място на стопанска дейност ще се причисляват печалбите, които то би получило, ако беше различно и отделно лице, извършващо същите или подобни дейности при същите или подобни условия и работещо напълно независимо от местното лице и всички останали лица.

3. При определянето на печалбите на място на стопанска дейност се допуска приспадане на разходите, извършени за мястото на стопанска дейност, включително управленските и общите административни разходи, извършени както в държавата, в която се намира мястото на стопанска дейност, така и на всяко друго място. Не се допуска приспадане обаче по отношение на разходи, които не подлежат на приспадане съгласно законодателството на договарящата държава, в която се намира мястото на стопанска дейност.

4. Не се причисляват печалби към мястото на стопанска дейност на лице при обикновена покупка от това място на стопанска дейност на стоки и изделия за лицето.

5. За целите на предходните алинеи на този член печалбите, причислими към мястото на стопанска дейност, се определят по един и същи начин ежегодно, освен ако има сериозно и достатъчно основание за обратното.

6. Когато печалбите включват елементи на доходи, които са разгледани отделно в други членове на тази спогодба, разпоредбите на тези членове няма да се засягат от разпоредбите на този член.

Морски и въздушен транспорт

Член 8

1. Печалбите, получени от местно лице на едната договаряща държава от експлоатация на кораби или самолети в международния транспорт, се облагат само в тази държава.

2. За целите на този член печалби от екс-плоатация на кораби или самолети в международния транспорт включват:

а) печалби, получени от отдаване под наем на кораби или самолети без екипаж в международния транспорт;

б) печалби, получени от използването или отдаването под наем на контейнери,

ако такива печалби имат случаен характер по отношение на печалбите, за които се прилагат разпоредбите на ал. 1.

3. Разпоредбите на ал. 1 се прилагат и по отношение на печалбите от участие в пул, съвместна стопанска дейност или международна експлоатационна агенция.

Свързани лица

Член 9

1. Когато:

а) местно лице на едната договаряща държава участва пряко или непряко в управлението, контрола или имуществото на местно лице на другата

договаряща държава; или

б) едни и същи лица участват пряко или непряко в управлението, контрола или имуществото на местно лице на едната договаряща държава и на местно лице на другата договаряща държава,

и в двата случая между двете лица в техните търговски или финансови отношения са приети или наложени условия, различни от тези, които биха били приети между независими лица, тогава всяка печалба, която, ако ги нямаше тези условия, би възникнала, но поради тези условия не е възникнала за едно от лицата, може да бъде включена в печалбите на това лице и съответно обложена с данъци.

2. Когато една от договарящите държави включи в печалбата на местно лице на тази държава и съответно обложи с данък печалби, по отношение на които местно лице на другата договаряща държава е било подложено на облагане с данък в тази друга държава, и така включените печалби са печалби, които биха възникнали за първото посочено лице, ако договорените условия между двете лица бяха такива, каквито биха били договорени между независими лица, то тогава тази друга държава ще направи съответната корекция на начисления от нея данък върху тези печалби. При извършването на такава корекция се вземат предвид другите разпоредби на спогодбата и компетентните органи на договарящите държави при необходимост ще се консултират помежду си.

Дивиденти

Член 10

1. Дивидентите, изплатени от дружество, което е местно лице на едната договаряща държава, на местно лице на другата договаряща държава, могат да се облагат с данък в тази друга държава.

2. Такива дивидентите обаче могат също така да се облагат в договарящата държава, на която дружеството, изплащащо дивидентите, е местно лице и съгласно законодателството на тази държава, но ако притежателят на дивидентите е местно лице на другата договаряща държава, така начисленият данък няма да надвишава:

а) 5 на сто от брутната сума на дивидентите, ако притежателят е дружество, което пряко притежава поне 25 % от капитала на дружеството, изплащащо дивидентите; или

б) 15 на сто от брутната сума на дивидентите за всички останали случаи.

Тази алинея не засяга данъчното облагане на дружеството по отношение на печалбите, от които се изплащат дивидентите.

3. Терминът "дивиденти", употребяван в този член, означава доходи от акции или други права, даващи право на участие в печалбите, с изключение на вземания за дълг, както и доходи от други корпоративни права, които са подчинени на същия данъчен режим, като доходи от акции в съответствие със законодателството на договарящата държава, на която дружеството, извършващо разпределението, е местно лице.

4. Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат, ако притежателят на дивидентите като местно лице на едната договаряща държава извършва стопанска дейност в другата договаряща държава, на която е местно лице дружеството, изплащащо дивидентите, чрез място на стопанска дейност, разположено там, и участието, във връзка с което се изплащат дивидентите, е действително свързано с това място на стопанска дейност. В този случай се прилагат разпоредбите на чл. 7.

5. Когато дружество, което е местно лице на едната договаряща държава, получава печалби или доходи от другата договаряща държава, тази друга държава не може да налага никакъв данък върху дивидентите, платени от дружеството, освен доколкото тези дивиденти са платени на местно лице на тази друга държава или доколкото участието, във връзка с което са платени дивидентите, е действително свързано с място на стопанска дейност, намиращо се в тази друга държава, нито да облага неразпределените печалби на дружеството с данък върху неразпределените печалби, дори ако изплатените дивиденти или неразпределените печалби се състоят изцяло или частично от печалби или доходи, възникващи в тази друга държава.

6. Разпоредбите на този член не се прилагат, ако основната цел или една от основните цели на всяко лице, заинтересовано от издаването или прехвърлянето на акциите или други права, по отношение на които се изплащат дивиденти, е облагодетелстване от този член посредством такова издаване или прехвърляне.

Лихви

Член 11

1. Лихвите, възникнали в едната договаряща държава и платени на местно лице на другата договаряща държава, могат да се облагат с данък в тази друга държава.

2. Въпреки това тези лихви могат също да се облагат с данък и в договарящата държава, от която произхождат и съобразно законодателството на тази държава, но когато притежателят на лихвите е местно лице на другата договаряща държава, така наложеният данък няма да надвишава 5 на сто от брутната сума на лихвите.

3. Независимо от разпоредбите на ал. 2 лихвите, възникнали в едната договаряща държава, са освободени от облагане с данък в тази държава, ако са получени и притежавани от правителството на другата договаряща държава или нейно политическо подразделение или орган на местна власт, Централната банка на България, Южноафриканската резервна банка или всяка институция, изцяло притежавана от това правителство, подразделение или орган.

4. Терминът "лихви", използван в този член, означава доходи от вземания за дълг от всякакъв вид независимо от това, дали са обезпечени или не с ипотека и носещи или не правото за участие в печалбите на дължника и по-специално доходи от държавни ценни книжа и доходи от бонове и облигации, включително от премии и бонуси, свързани с такива ценни книжа, бонове или облигации. Санкции за закъснели плащания не се считат за лихви за целите на този член.

5. Разпоредбите на ал. 1, 2 и 3 няма да се прилагат, ако притежателят на лихвите, който е местно лице на едната договаряща държава, извърши стопанска дейност в другата договаряща държава, от която произхождат лихвите, посредством намиращо се там място на стопанска дейност и вземането за дълг, във връзка с което се плащат лихвите, е действително свързано с такова място на стопанска дейност. В такъв случай се прилагат разпоредбите на чл. 7.

6. Лихвите се считат за възникнали в едната договаряща държава, когато платецът на лихвите е местно лице на тази държава. Когато обаче лицето, изплащащо лихвите, независимо дали е местно лице на едната договаряща държава или не, притежава в една от договарящите държави място на стопанска дейност, във връзка с което е възникнал дългът, който поражда плащането на лихвите, и тези лихви са свързани с такова място на

стопанска дейност, се счита, че такива лихви възникват в държавата, в която се намира мястото на стопанска дейност.

7. Когато поради особените взаимоотношения между платеца и притежателя на лихвите или между тях двамата и някое друго лице сумата на лихвите, като се има предвид задължението, за което се изплащат, надвишава сумата, която би била договорена между платеца и получателя при липсата на тези особени взаимоотношения, разпоредбите на този член се прилагат само по отношение на последната сума. В такъв случай надвишаващата сума се облага съобразно законодателството на всяка от договарящите държави, като съответно се имат предвид останалите разпоредби на тази спогодба.

8. Разпоредбите на този член не се прилагат, ако основната цел или една от основните цели на всяко лице, заинтересовано от възникването или преквърлянето на вземането за дълг, по отношение на което се изплащат лихвите, е облагодетелстване от този член посредством такова възникване или преквърляне.

Авторски и лицензионни възнаграждения

Член 12

1. Авторските и лицензионните възнаграждения, произхождащи от едната договаряща държава и изплатени на местно лице на другата договаряща държава, могат да се облагат с данък в тази друга държава.

2. Такива авторски и лицензионни възнаграждения обаче могат също така да се облагат с данък в договарящата държава, от която произхождат, и съобразно законодателството на тази държава, но когато притежателят на авторските и лицензионните възнаграждения е местно лице на другата договаряща държава, така наложението данък няма да надвишава:

- а) 5 на сто от брутната сума на:
- i) възнагражденията за авторски права и други подобни плащания по отношение на производство или възпроизводство на всякакво културно, драматично, музикално или друго художествено произведение (с изключение на авторски възнаграждения за кинофилми или филми и видеоленти или други средства за възпроизвеждане, използвани във връзка с телевизионни предавания);
  - ii) авторски и лицензионни възнаграждения, изплащани за използването на промишлено, търговско или научно оборудване;
- б) 10 на сто от брутната сума на авторските и лицензионните възнаграждения във всички останали случаи.

3. Терминът "авторски и лицензионни възнаграждения", използван в този член, означава плащания от всякакъв вид, получени за използването или за правото на използване на всяко авторско право за литературно, художествено или научно произведение, включително кинофилми и филми или магнитофонни записи или други средства за възпроизвеждане на звук или образ за радио- или телевизионно излъчване, на всеки патент, търговска марка,

чертеж или модел, план, секретна формула или процес, или за изльчване чрез сателит, кабел, оптичен кабел или подобна технология или за използването или правото на използване на промишлено, търговско или научно оборудване или на информация относно промишлен, търговски или научен опит.

4. Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат, ако притежателят на авторските и лицензионните възнаграждения е местно лице на едната договаряща държава и извърши стопанска дейност в другата договаряща държава, от която произхождат авторските и лицензионните възнаграждения, чрез място на стопанска дейност, разположено там, и правото или имуществото, във връзка с които се изплащат авторските и лицензионните възнаграждения, е действително свързано с такова място на стопанска дейност. В такъв случай се прилагат разпоредбите на чл. 7.

5. Авторските и лицензионните възнаграждения се считат за възникнали в едната договаряща държава, когато платецът е местно лице на тази държава. Когато обаче лицето, изплащащ авторските и лицензионните възнаграждения, независимо дали е местно лице на едната договаряща държава или не, притежава в една от договарящите държави място на стопанска дейност, с което правото или имуществото, което поражда плащането на авторските и лицензионните възнаграждения, е действително свързано, се счита, че такива авторски и лицензионни възнаграждения възникват в държавата, в която се намира мястото на стопанска дейност.

6. Когато поради особените взаимоотношения между платеца и притежателя на авторските и лицензионните възнаграждения или между тях двамата и някое друго лице сумата на авторските и лицензионните възнаграждения, като се има предвид използването, правото или информацията, за които се изплащат, надвишава сумата, която би била договорена между платеца и получателя при липсата на такива особени взаимоотношения, разпоредбите на този член се прилагат само по отношение на последната сума. В такъв случай надвишаващата сума ще се облага съобразно законодателството на всяка от договарящите държави, като се имат предвид останалите разпоредби на тази спогодба.

7. Разпоредбите на този член не се прилагат, ако основната цел или една от основните цели на всяко лице, заинтересовано от възникването или прехвърлянето на правата, във връзка с които се изплащат авторските и лицензионните възнаграждения, е облагодетелстване от този член посредством такова възникване или прехвърляне.

Печалби от прехвърляне на имущество

Член 13

1. Печалбите, получени от местно лице на едната договаряща държава от прехвърлянето на недвижимо имущество, посочено в чл. 6, което се намира в другата договаряща държава, могат да се облагат с данък в тази друга държава.

2. Печалбите от прехвърляне на движимо имущество, съставляващо част от стопанското имущество на място на стопанска дейност, което местно лице на едната договаряща държава има в другата договаряща държава, включително такива печалби от прехвърляне на такова място на стопанска дейност (самостоятелно или заедно с цялото предприятие, управляемо от това местно лице), могат да се облагат с данъци в тази друга държава.

3. Печалбите на местно лице на едната договаряща държава от прехвърляне на кораби или самолети, използвани в международния транспорт, или от движимо имущество, свързано с експлоатацията на такива кораби или

самолети, се облагат с данъци само в тази държава.

4. Печалбите от прехвърлянето на акции или дялове от капитала на дружество, имуществото на което се състои пряко или непряко основно от недвижимо имущество, намиращ се в едната договаряща държава, могат да се облагат с данък в тази държава.

5. Печалбите от прехвърляне на всяко имущество, различно от посоченото в предходните алинеи на този член, се облагат само в договарящата държава, на която прехвърлителят е местно лице.

Доходи от трудово правоотношение

Член 14

1. Като се имат предвид разпоредбите на чл. 15, 17, 18, 19 и 20, заплати, надници и други подобни възнаграждения, получени от местно лице на едната договаряща държава въз основа на трудово правоотношение, се облагат с данък само в тази държава, освен ако трудът се полага в другата договаряща държава. Ако трудът се полага по този начин, възнаграждението, получено там, може да се облага с данък в тази друга държава.

2. Независимо от разпоредбите на ал. 1 възнаграждение, получено от местно лице на едната договаряща държава за полагане на труд в другата договаряща държава, се облага само в първата посочена държава, ако:

а) получателят пребивава в другата договаряща държава за период или периоди, ненадвишаващи общо 183 дни във всеки 12-месечен период, започващ или приключващ през съответната данъчна година; и

б) възнаграждението се изплаща от работодател или от името на работодател, който не е местно лице на другата държава; и

в) възнаграждението не е за сметка на място на стопанска дейност, което работодателят притежава в другата държава.

3. Независимо от предходните разпоредби на този член възнаграждение, получено за положен труд на борда на кораб или самолет, използвани в международния транспорт, от местно лице на едната договаряща държава, може да се облага с данък в тази договаряща държава.

Директорски възнаграждения

Член 15

Директорски възнаграждения и други подобни плащания, получени от местно лице на едната договаряща държава в качеството му на член на борд на директорите или на друг подобен орган на дружество, което е местно лице на другата договаряща държава, могат да се облагат с данък в тази друга държава.

Художествени изпълнители и спортсти

Член 16

1. Независимо от разпоредбите на чл. 7 и 14 доходите, получени от местно лице на едната договаряща държава в качеството му на художествен изпълнител като театрален, кино-, радио- или телевизионен артист, или музикант, или като спортстист, от личната му дейност като такъв, извършвана в другата договаряща държава, могат да се облагат с данък в тази друга държава.

2. Когато доходи от личната дейност на художествен изпълнител или спортстист в качеството му на такъв се получават не от самия художествен изпълнител или спортстист, а от друго лице, тези доходи независимо от

разпоредбите на чл. 7 и 14 могат да се облагат в договарящата държава, в която се извършва дейността на художествения изпълнител или спортиста.

Пенсии и анюитети

Член 17

1. Като се имат предвид разпоредбите на ал. 2 на чл. 18, пенсии и други подобни възнаграждения, платени във връзка с трудово правоотношение в миналото, и анюитети, изплатени на местно лице на едната договаряща държава, се облагат само в тази договаряща държава.

2. Независимо от разпоредбите на ал. 1 изплатените пенсии и други извършени плащания на основание на обществена схема, представляваща част от социално-осигурителната система на едната договаряща държава, се облагат с данъци само в тази държава.

3. Терминът "анюитет" означава определена сума, която се изплаща периодично в определено време пожизнено или в течение на определен или определим период от време срещу задължение за пълно и съответно възстановяване на плащанията в пари или в тяхна равностойност.

Държавна служба

Член 18

1. а) Заплати, надници и други подобни възнаграждения, различни от пенсия, изплатени от едната договаряща държава или нейно политическо подразделение или орган на местна власт на физическо лице за оказани услуги на тази държава, подразделение или орган на местна власт, се облагат с данък само в тази държава.

б) Такива заплати, надници и други подобни възнаграждения обаче се облагат с данък само в другата договаряща държава, ако услугите са извършени в тази друга държава и физическото лице е местно лице на тази държава, което:

- i) е гражданин на тази държава; или
- ii) не е станало местно лице на тази държава единствено с цел извършване на услугите.

2. а) Всяка пенсия, изплатена от или за сметка на фондове, създадени от едната договаряща държава или нейно политическо подразделение или орган на местната власт на физическо лице във връзка с услуги, предоставени на тази държава, подразделение или орган, ще се облага с данък само в тази държава.

б) Такава пенсия обаче ще се облага само в другата договаряща държава, ако лицето е местно лице и гражданин на тази друга държава.

3. Разпоредбите на чл. 14, 15, 16 и 17 се прилагат по отношение на заплати, надници и други подобни възнаграждения и пенсии за услуги, извършени във връзка със стопанска дейност, осъществена от едната договаряща държава или нейно политическо подразделение или орган на местна власт.

Студенти и стажанти

Член 19

Студент или стажант, който се намира в едната договаряща държава единствено с цел образование или стаж и който е или е бил непосредствено преди пристигането си там местно лице на другата договаряща държава, се

освобождава от облагане с данък в тази първа държава по отношение на плащанията от източник извън тази първа държава, които получава за своята издръжка, образование или стаж.

Преподаватели и научни работници

Член 20

1. Физическо лице, което посети едната договаряща държава за период, ненадвишаващ две години, единствено с цел да преподава или извърши научни изследвания в университет, колеж, училище или друго акредитирано образователно заведение в тази държава и което е или е било непосредствено преди пристигането си там местно лице на другата договаряща държава, се освобождава от облагане с данък в първата посочена държава по отношение на всякакво възнаграждение, получено за такова преподаване или научно изследване, при условие че такова възнаграждение е с източник извън тази държава.

2. Разпоредбата на ал. 1 няма да се прилага по отношение на доходите от изследователска дейност, ако такава дейност се упражнява от физическото лице не в обществен интерес, а предимно за лично облагодетелстване на някое лице или лица.

Други доходи

Член 21

1. Елементи от дохода на местно лице на едната договаряща държава независимо от това, къде възникват, които не са разгледани в предходните членове на тази спогодба, се облагат с данък само в тази държава.

2. Разпоредбата на ал. 1 не се прилага по отношение на доходи, различни от доходи от недвижимо имущество, така, както е определено в ал. 2 на чл. 6, когато получателят на такива доходи като местно лице на едната договаряща държава извърши стопанска дейност в другата договаряща държава чрез намиращ се там място на стопанска дейност и правото или собствеността, по отношение на които се получават доходите, са действително свързани с такова място на стопанска дейност. В такъв случай се прилагат разпоредбите на чл. 7.

Глава четвърта.

МЕТОДИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ДВОЙНОТО ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Избягване на двойното данъчно облагане

Член 22

Двойното данъчно облагане се избягва, както следва:

а) за България:

Избягване на двойното данъчно облагане

Двойното данъчно облагане се избягва, както следва:

а) за България:

i) когато местно лице на България получава доходи, които в съответствие с разпоредбите на тази спогодба могат да бъдат облагани с данък в Южна Африка, България, спазвайки разпоредбите на точки ii) и iii) на тази алинея, ще освободи такива доходи от облагане с данък;

ii) когато местно лице на България получава дивиденти, лихви или авторски и лицензионни възнаграждения, които в съответствие с разпоредбите на чл. 10, 11 или 12 на тази спогодба могат да се облагат с данък в Южна Африка, България допуска като приспадане от данъка върху дивидентите, лихвите или авторските и лицензионните възнаграждения на това местно лице сума, равна на данъка, платен в Южна Африка; такова приспадане обаче няма да надвишава тази част от данъка, изчислен преди приспадането, която съответства на такива дивиденти, лихви или авторски и лицензионни възнаграждения, произхождащи от Южна Африка;

iii) когато в съответствие с която и да е от разпоредбите на тази спогодба доходи, получени от местно лице на България, са освободени от облагане с данък в България, България може въпреки това при определяне размера на данъка върху останалите доходи на това местно лице да вземе предвид освободените доходи;

б) за Южна Африка в съответствие с разпоредбите на законодателството на Южна Африка относно приспадане от данъка, дължим в Южна Африка, на дължим данък в която и да е държава, различна от Южна Африка, българският данък, платен от местни лица на Южна Африка по отношение на доходи, облагаеми в България, съобразно разпоредбите на тази спогодба се приспада от дължимите данъци в съответствие с данъчното законодателство на Южна Африка. Такова приспадане обаче няма да надвиши сума, която се отнася към общия данък, платен в Южна Африка по същия начин, както въпросният доход към сумата на общите доходи.

Глава пета. СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Равенство в третирането

Член 23

1. Националните лица на едната договаряща държава не подлежат в другата договаряща държава на каквото и да е данъчно облагане или свързаните с него задължения, които са различни или по-обременителни от данъчното облагане и свързаните с него задължения, на които са или могат да бъдат подложени, по-специално по отношение на качеството местно лице, при същите обстоятелства националните лица на тази друга държава. Тази разпоредба независимо от разпоредбите на чл. 1 се прилага и по отношение на лица, които не са местни лица на едната или на двете договарящи държави.

2. Данъчното облагане на място на стопанска дейност, което местно лице на едната договаряща държава притежава в другата договаряща държава, не може да бъде по-неблагоприятно в тази друга държава, отколкото данъчното облагане на местни лица на тази друга държава, които извършват същата дейност. Тази разпоредба няма да се счита за задължаваща едната договаряща държава да предоставя на местни лица на другата договаряща

държава каквото и да е лични намаления, облекчения или приспадания за целите на данъчното облагане с оглед гражданското им състояние или семейните им задължения, каквото тя предоставя на собствените си местни лица.

3. Освен в случаите, когато се прилагат разпоредбите на ал. 1 на чл. 9, ал. 7 на чл. 11 и ал. 6 на чл. 12, лихви, авторски и лицензионни възнаграждения и други плащания от местно лице на едната договаряща държава на местно лице на другата договаряща държава за целите на определянето на облагаемите печалби на първото посочено местно лице ще се приспадат при облагане при същите условия, както ако биха били платени на местно лице на първата посочена държава.

4. Дружества, които са местни лица на едната договаряща държава, имуществото на които изцяло или частично се притежава или контролира, пряко или непряко, от едно или повече местни лица на другата договаряща държава, няма да бъдат подлагани в първата договаряща държава на данъчно облагане или свързаните с него задължения, които са различни или по-обременителни от данъчното облагане и свързаните с него задължения, на които са или могат да бъдат подложени други подобни дружества, които са местни лица на първата посочена държава.

5. Нищо, което се съдържа в този член, няма да попречи на Южна Африка да налага по отношение на печалбите, свързани с място на стопанска дейност в Южна Африка на дружество, което е местно лице на България, данък при данъчна ставка, която не надвишава с повече от 5 процентни пункта ставката на обичайния данък, налаган върху дружествата.

Процедура на взаимно споразумение

Член 24

1. Когато едно лице счете, че действията на едната или на двете договарящи държави водят или ще доведат за него до данъчно облагане, несъответстващ на разпоредбите на тази спогодба, то може независимо от средствата за защита, предвидени в националните законодателства на тези държави, да представи своя случай пред компетентния орган на договарящата държава, на която е местно лице, или ако случаят му е по ал. 1 на чл. 23, пред компетентния орган на тази договаряща държава, на която е национално лице. Случаят трябва да бъде представен в срок от три години от първото уведомяване за действието, водещо до данъчно облагане, несъответстващ на разпоредбите на спогодбата.

2. Компетентният орган, ако счете, че възражението е основателно и ако не е в състояние да достигне сам до удовлетворително разрешение, ще положи усилия да реши случая посредством взаимно споразумение с компетентния орган на другата договаряща държава с оглед да се избегне данъчно облагане, което не е в съответствие със спогодбата. Всяко постигнато споразумение ще се приложи независимо от сроковете, предвидени в националното законодателство на договарящата държава.

3. Компетентните органи на договарящите държави ще положат усилия да разрешат посредством взаимно споразумение всички затруднения или съмнения, възникващи във връзка с тълкуването или прилагането на спогодбата. Те също така могат да се консултират взаимно за избягване на двойното данъчно облагане по случаи, които не са предвидени в спогодбата.

4. Компетентните органи на договарящите държави могат да контактуват директно помежду си, включително чрез съвместна комисия, съставена от самите тях или техни представители, с цел постигане на

споразумение по смисъла на предходните алинеи.

Размяна на информация

Член 25

1. Компетентните органи на договарящите държави ще си разменят такава информация, каквато е необходима за изпълнение разпоредбите на тази спогодба или на националните законодателства, отнасящи се до данъци от всякакъв характер и описание, налагани от страна на договарящите държави, доколкото предвиденото в тях данъчно облагане не противоречи на спогодбата, и по-специално за предотвратяване на данъчни измами и отклонение от облагане с такива данъци. Обменът на тази информация не е ограничен от чл. 1 и 2. Всяка информация, получена от едната договаряща държава, ще се счита за поверителна, също както информацията, получена съобразно националното законодателство на тази държава, и ще се предоставя само на лица или органи (включително съдилища и административни органи), занимаващи се с определянето или събирането, принудителното изпълнение или наказателното преследване, както и решаването на жалби във връзка с данъците, посочени в първото изречение. Такива лица или органи ще ползват информацията само за такива цели. Те могат да предоставят информацията на съдебни процеси или при постановяване на съдебни решения.

2. Разпоредбите на ал. 1 в никакъв случай няма да се разглеждат като налагати на една от договарящите държави задължението:

а) да предприема административни мерки, отклоняващи се от законите и административната практика на тази или на другата договаряща държава;

б) да предоставя информация, която не може да се получи съгласно законите или по обичайна административна процедура на тази или на другата договаряща държава;

в) да предоставя информация, която би разкрила каквато и да е търговска, стопанска, промишлена или професионална тайна или търговска процедура, или информация, чието разкриване би противоречало на обществения ред (*ordre public*).

Членове на дипломатически представителства и консулски служби

Член 26

Нищо в тази спогодба не засяга данъчните привилегии на членовете на дипломатическите представителства и на консулските служби, предоставяни съобразно общите норми на международното право или разпоредбите на специални споразумения.

Глава шеста. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Влизане в сила

Член 27

1. Всяка от договарящите държави ще уведоми другата за приключването на процедурите, необходими по нейното законодателство за влизането в сила на тази спогодба. Спогодбата ще влезе в сила от датата на получаването на последното от тези уведомления.

2. Разпоредбите на тази спогодба ще се прилагат:

а) по отношение на данъците, удържани при източника, за сумите, изплатени или начислени на или след първия ден от януари, непосредствено следващ датата, от която спогодбата влиза в сила;

б) по отношение на другите данъци - за данъчните години, започващи на или след първия ден от януари, следващ датата, от която спогодбата влиза в сила.

Прекратяване

Член 28

1. Тази спогодба остава в сила за неопределен срок, но всяка от договарящите държави може да прекрати действието на спогодбата по дипломатически път чрез изпращане до другата договаряща държава на писмено съобщение за прекратяването не по-късно от 30 юни на всяка календарна година, започваща след изтичането на период от пет години от годината на влизането на спогодбата в сила.

2. В такъв случай спогодбата ще престане да действа:

а) по отношение на данъците, удържани при източника, за сумите, изплатени или начислени след края на календарната година, в която е изпратено такова уведомление;

б) по отношение на другите данъци - за данъчните години, започващи след края на календарната година, в която е изпратено такова уведомление.

В удостоверение на горното долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха тази спогодба.

Съставена в два екземпляра в София на 29 април 2004 г. на български и английски език, като и двата текста имат еднаква сила.